

Scenario:
Grundläget - Gas

Del av övningspaket för att stärka
energisektorerna förmåga inför kriser
och krig

Februari, 2025

Bakgrund

Övningsbestämmelser

Scenario: Grundläget

Moment

Reflektion och utvärdering

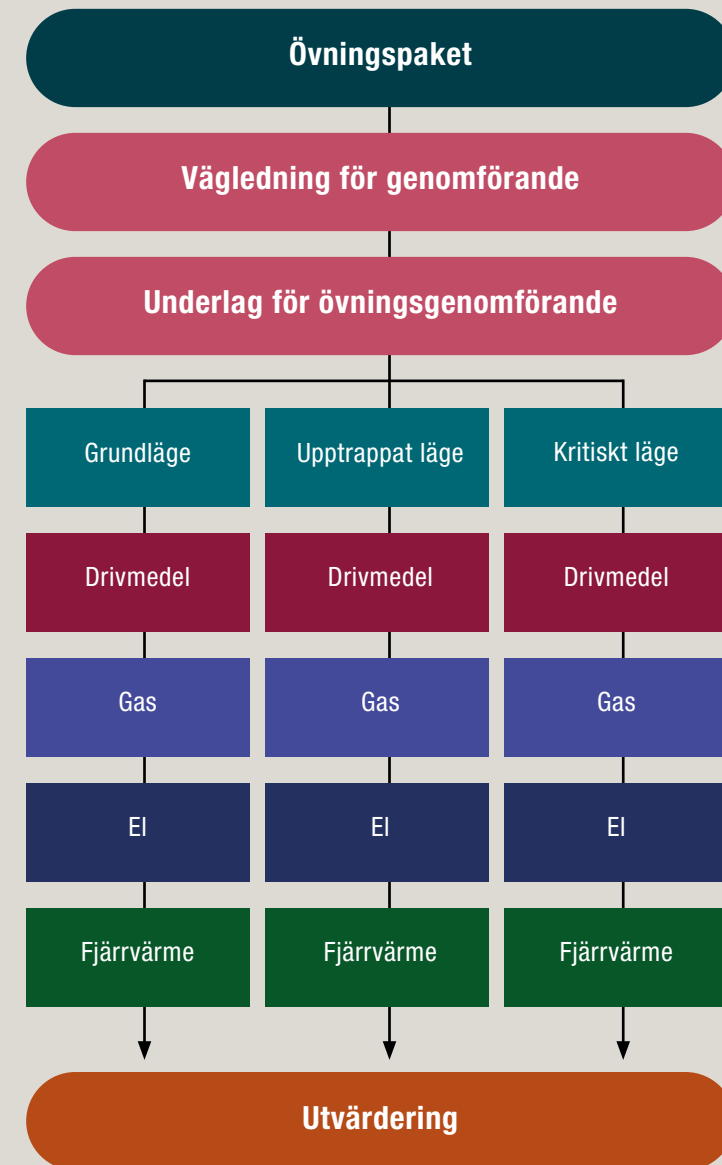
Varför övar vi?

Energiförsörjningen har en avgörande betydelse för samhällets funktionalitet och för att skydda liv, hälsa och samhällets motståndskraft vid olika typer av samhällskriser. Energiförsörjningen måste fungera både i vardagen, under fredstida samhällskriser och krig.

Alla energibolag har en viktig roll. Övning är ett effektivt sätt att stärka den mentala förberedelsen inför olika typer av störningar och underlätta identifiering av förebyggande åtgärder som gör det möjligt att upprätthålla verksamheten även under störda förhållanden.

I takt med den ökade digitaliseringen skapas nya sårbarheter och nya hot. Samtidigt medför klimatförändringarna att tidigare kända hot kan få mer omfattande konsekvenser och bli mer frekventa.

De senaste åren har även det säkerhetspolitiska läget försämrats i Sveriges närområde. Sammantaget innebär det att vikten av att stärka motståndskraften för olika typer av störningar i energiförsörjningen får ökad betydelse.

Syfte och mål med dagen

Varför övar vi?

Det här vill vi uppnå med dagens övning

Förmågor med särskilt fokus

Gemensamma övningsbestämmelser

Vilka förhållningsregler vill vi ha under övningen?

Exempelvis att alla får komma till tals och där scenariot har brister är vi kreativa och finner en väg framåt.

Informationssäkerhet

- Säkerställ att ni använder ändamålsenliga lokaler och hjälpmedel utifrån hur skyddsvärd information som ska avhandlas.
- Bevaka löpande under övningen om det finns risk för att skyddsvärd information röjs till obehörig och pausa i så fall den diskussionen.
- På Energimyndighetens, Säkerhetspolisens och Försvarshögskolans hemsidor finner du mer information om säkerhetsskydd och informationssäkerhet.

Innan vi samlar in, aggregerar, diskuterar eller dokumenterar underlag som rör känsliga delar av verksamheten - analysera behovet av skyddsåtgärder!

Fundera på innan ni går vidare:

Vad innebär scenariot för oss på ett övergripande plan?

Scenario A: **Grundläget**

Det är februari och mycket kalla vintertemperaturer i Europa. Den gångna hösten har varit mildare och det har förekommit flera kraftiga skyfall som lett till översvämningar.

Det råder invasionskrig i Europas närområde sedan två år tillbaka. Detta inkluderar bland annat fortsatta attacker mot civilsamhälle och energinfrastruktur.

Gasledningen av större vikt är tagen ur drift.

De växande spänningarna i mellanöstern har ökat risken för fullskaligt krig i regionen samt påverkade transportflöden.

Sveriges inträde i NATO medför anpassning och utveckling av Sveriges försvarsförmåga.

Andra länder samlar in information om kritisk energinfrastruktur i Sverige.

Försök till överbelastning och intrång i kritiska IT-system bland samhällsviktiga verksamheter, däribland energibolag, sker dagligen.

Sanktioner påverkar europeiska och svenska energimarknader, med ökad konkurrens om energiresurser och högre energipriser som följd.

Det är svårt att få tag på vissa komponenter till kritisk energinfrastruktur via ordinarie internationella försörjningskedjor.

Moment 1: **Informationsläcka**

En lördag eftermiddag framkommer uppgifter i media att en viktig IT-leverantör till er haft brister i sina system. Mängder av data gällande bland annat kommersiella och tekniska system hos IT-leverantörens kunder kan ha läckt till obehöriga.

Exempel på diskussionsfrågor:

Vad är vårt ansvar och roll kopplat till händelsen?

Kan känslig information om vår verksamhet röjas om detta inträffar?

Vilka budskap vill vi få ut?

Vilka åtgärder vidtar vi?

Vilka myndigheter kontaktar vi när vi står inför den här typen av hot?

Vilka förebyggande åtgärder kan vi vidta för att minska risken för den här typen av hot?

Moment 2: **Brist på nyckelpersonal**

De har de senaste veckorna förekommit demonstrationer som utvecklats till kravaller i ert närområde. Nu framkommer tillförlitliga uppgifter om att det planeras ett attentat. Hur, var och när framgår dock inte.

Trots att ni vidtagit ytterligare säkerhetsåtgärder så är det flera medarbetare som inte vågar komma till jobbet. Bland de medarbetare som inte kommer till jobbet finns flera som innehar nyckelpositioner i verksamheten och inte lätt kan ersättas.

Exempel på diskussionsfrågor:

Vad är vårt ansvar och roll kopplat till händelsen?

Hur kan vi säkerställa att vi har tillräckliga resurser och kompetenser på plats i den givna situationen?

Vad kan vi göra för att reducera dagens nyckelpersonberoende?

Har vi planer för att säkerställa tillgång till personal?

Finns det tillräckligt lagstöd för det vi vill göra?

Vilka förebyggande åtgärder kan vi vidta för att minska risken för den här typen av hot?

Moment 3: **Pandemi X**

Världshälsoorganisationen WHO informerar att ett nytt virus med potentiell hög spridningsrisk har upptäckts.

Idag finns det spridning en ökad spridning globalt, fall rapporterade i södra Europa. Idag finns upptäckta fall i ett flertal större städer i Sverige.

Virus X antas spridas främst vid nära kontakter mellan personer genom små och stora droppar från luftvägarna.

När en infekterad person nyser, hostar, talar eller andas ut sprids små droppar till omgivningen.

Exempel på diskussionsfrågor:

Vilka förebyggande åtgärder kan vi vidta för att minska risken för den här typen av hot?

Vad kommunicerar vi internt och externt?

Hur kan vi säkerställa att vi har tillräckliga resurser och kompetenser på plats i den givna situationen?

Har vi planer för att säkerställa tillgång till personal?

Finns det tillräckligt lagstöd för det vi vill göra?

Vilka förebyggande åtgärder kan vi vidta för att minska risken för smittspridning?

Moment 4: **Inkommande post**

Ni får larm om en incident från er personal som hanterar inkommande post. En medarbetare har öppnat ett brev med vitt pulver i. Det innehåller också ett kort där det står: "God fortsättning på det nya året" tillsammans med symbolen för CBRNE. Flera medarbetare har börjat känna sig illamående.

Exempel på diskussionsfrågor:

Finns detta hot med i våra beredskapsplaner?

Vad kommunicerar vi internt och externt?

Har vi identifierat viktiga processer i verksamheten som är prioriterade att fortsätta fungera?

Har vi reservrutiner för att kunna fortsätta bedriva vår verksamhet?

Vilka förebyggande åtgärder kan vi vidta för att minska risken för den här typen av hot?

Moment 4:

Misstänkt sabotage på mät- och reglerstation

En torsdag morgon upptäcks skador på en mät- och reglerstation. Detta resulterar i att gasflödet till ert distributionsnät avbryts. Reparationsinsatsen beräknas bli utmanande och ta över en vecka.

Den berörda mät- och reglerstationen var utsatt för översvämning tidigare under hösten. I detta fall ryktas det om att det har varit ett medvetet sabotage, som måste ha utförts av en person med god kännedom om den berörda mät- och reglerstationen.

Exempel på diskussionsfrågor:

Vad är vårt ansvar och roll kopplat till händelsen? Hur påverkar detta oss?

Vilken information har vi behov av och vem har den?

Hur skulle vår larmkedja och uppstart av krisledning kunna se ut i den här situationen?

Vilka åtgärder vidtar vi?

Hur skiljer sig vår hantering åt om det skulle vara resultatet av en olycka eller en medveten handling?

Vilka förebyggande åtgärder kan vi vidta för att minska risken för den här typen av hot?

Reflektion och utvärdering

Tips!

Se och inspireras av det framtagna underlaget för utvärderingen.

Hur känns det nu?

Vilka är våra styrkor?

Vilka är våra förbättringsområden?

Vad tar vi med oss i vår organisation framåt?

Ser vi behov av några åtgärder som kräver en sektorsgemensam hantering/strategi och bör lyftas till Energimyndigheten?

